

MAMMA MIA!

TM

DIVADLO
NOVÁ SCÉNA

MAMMA MIA!™

AUTORI HUDBY A TEXTOV

**BENNY ANDERSSON
BJÖRN ULVAEUS**

A NIEKTORÉ PIESNE SO STIGOM ANDERSONOM

AUTORKA LIBRETA **CATHERINE JOHNSON**
NÁMET **JUDY CRAYMER**

MUZIKÁL MAMMA MIA! BOL PÔVODNE VYTVORENÝ V LONDÝNE
AUTORMI JUDY CRAYMEROVOU, RICHARDOM EASTOM A BJÖRNOM ULVAEUSOM
PRE SPOLOČNOSŤ LITTLESTART V SPOLUPRÁCI SO SPOLOČNOSŤOU UNIVERSAL.

DODATOČNÝ MATERIÁL A ARANŽMÁNY
MARTIN KOCH

HUDBU PUBLIKOVALA SPOLOČNOSŤ
UNIVERSAL MUSIC PUBLISHING GROUP
PRODUKCIA NA ZÁKLADE DOHODY
SO SPOLOČNOSŤOU MUSIC THEATRE
INTERNATIONAL (EUROPE).

MTI, 421 West 54th Street, New York, New York 10019
tel.: (212) 541-4684, www.mtishows.com

preklad
texty piesní
hudobné naštudovanie
a dirigent
zbormajsterka
choreografia
kostýmy a scéna
réžia

Alexandra RUPPELDOVÁ
Martin SARVAŠ
Ľubomír DOLNÝ
Iveta WEIS VISKUPOVÁ
Silvia BELÁKOVÁ
Diana STRAUŠOVÁ
Svetozár SPRUŠANSKÝ

71. divadelná sezóna – 2017/2018
generálna riaditeľka
riaditeľ umeleckého súboru

Ingrid Fašiangová
Karol Čálik

predstavenie vedie
text sleduje
asistent réžie
asistentka choreografie
korepetície
vedúci stavby scény
stavba scény

Dagmar Gucmanová/Marcel Mondočko
Darina Sečanská
Marcel Mondočko
Natália Némethová
Ľubomír Dolný, Matúš Ferko, Iveta Weis Viskupová
Martin Novák
František Baran, Erik Gajdoš, Michal Hupka, Adam Kalina
Stanislav Kocmál, Viliam Kováčik, Ľuboš Nagy, Max Veselský, Vladimír Križan
Matúš Gazdík

svetelný dizajn
scénické svetlo

Jozef Pekař, Štefan Friedl, Marcel Mondočko ml., Igor Pilný, Samuel Duša
Fedor Kuzmiak, Peter Škoda

scénický zvuk
masky a parochne
garderóba

Hviezdoslav Mareš, Peter Karaffa, Tomáš Laco, Lukáš Rudzan, Peter Švec
Mária Biháriová, Jana Privitsová

rekvizity
vedúca výrobnéj produkcie
výroba

Jarmila Ťažká, Eva Beňová, Alžbeta Jajcajová, Zlatica Hujbertová
Michal Sitko, Veronika Sládečková, Andrea Prextová
Valéria Čambálová

kostýmy vyrobila krajčírska dielňa
Divadla Nová scéna

Ivana Jurčacko Karovičová, Viera Mifkovičová, Peter Šaš
Irena Fribertová, Radovan Molec, Tomáš Ambra, Angela Kollerová
Marta Kralovičová, Ľubica Chlebovcová, Alena Lehocká, Dagmar Jablonská
Zuzana Ferková, Daniela Klimantová

technicko-výrobné zložky pod vedením Ing. Štefana Ondicu
výroba scény a scénických doplnkov: COLEUS, s. r. o., Bratislava

Ďakujeme **Thomasovi Puskillerovi** za spoluprácu pri príprave titulu a komunikácii so spol. Music Theatre International.

DONNA Katarína HASPROVÁ alebo Soňa NORISOVÁ
SOPHIE Romana DANG VAN alebo Miroslava DRÍNOVÁ
TANJA Jana HUBINSKÁ alebo Sisa SKLOVSKA
ROSIE Jeanette ŠVOŇAVSKÁ alebo Zuzana VAČKOVÁ
SAM Róbert HALÁK alebo Marcel OCHRÁNEK
HARRY Martin KAPRÁLIK
BILL Peter KOČIŠ alebo Pavol PLEVČÍK
SKY Dárius KOČI alebo Patrik VYSKOČIL
ALI Martina DOLNÁ
LISA Barbora HLINKOVÁ alebo Lenka MACHCINÍKOVÁ
EDDIE Vladislav PLEVČÍK
FEFERÓN Lukáš PIŠTA

ALEXANDRIOS Dušan KAPRÁLIK
AIKATERINÉ Katarína ČILLÍKOVÁ
EUDOKIA Danuša PELCROVÁ
COMPANY Viera BIELIKOVÁ/Zuzana KRAUSOVÁ, Ivana KUČEROVÁ/Zuzana NÁPRSTKOVÁ
Soňa TATIČ/Dominika VANKOVÁ, Natália NÉMETHOVÁ/Martina CHVÁLOVÁ
Silvia JANKOVOVÁ/Marta KARÁCSONYOVÁ, Jozef ANTÁLEK/Michal CANDRÁK
Václav PÚČIK/Michal BARNIAK, Ivan MARTIŠ/Matej OŠKERA
Miroslav MARTINOVIČ/Jozef KONDEK, Filip CIPÁR/ Patrik ŠČASNOVIČ

ORCHESTER

Keyboard 1 Erik Dimitrov/Matúš Ferko/Dušan Šujan
Keyboard 2 Marek Mečiar/Martin Štefánik/Matúš Ferko
Keyboard 3 Remigius Klačanský/Milan Olšiak/Matúš Ferko
Keyboard 4 Erik Dimitrov/Tatiana Sedmáková/Matúš Ferko
Remigius Klačanský/Marek Mečiar
Gítara 1 Ľuboš Brtáň/Peter Zajaček
Gítara 2 Juraj Halaška/Roman Lencses
Basgítara Martin Kapusník/Denis Pagáč
Perkusie Jozef Gorel/Anton Zajaček
Bicie Ján Lau/Anton Zajaček

OFF STAGE ZBOR

Júlia Lederleitnerová, Zuzana Hollá, Karin Loudová
Mária Eliašová, Laura Uhorskaiová, Lucia Korenková, Monika Šimková
Adela Husárová, Viliam Šandor, Peter Minarčík, Marcel Kajan
Erik Holovka, Michal Stahl, Miroslav Šufliarsky

HUDOBNÉ ČÍSLA

HONEY, HONEY

MOJE ZLATO

MONEY, MONEY, MONEY

THANK YOU FOR THE MUSIC

ĎAKUJEM ZA PIESNE...

MAMMA MIA

CHIQUITITA

ČUČORIEDKA

DANCING QUEEN

KRÁLOVNÁ PARKETU

LAY ALL YOUR LOVE ON ME

LÁSKU TI SÁM RÁD DÁM

SUPER TROUPER

NEŽNÉ PÚPĀ

GIMME! GIMME! GIMME!

VYMENUJ!

THE NAME OF THE GAME

MÁ TÁTO HRA DEJ?

VOULEZ-VOUS

MÁME ŽŪR

UNDER ATTACK

SOM POD PALBOU

ONE OF US

JEDEN Z NÁS

S.O.S.

DOES YOUR MOTHER KNOW

ČO AK SA TO MATKA DOZVIE?

KNOWING ME, KNOWING YOU

BOLESTNÉ BLÚDENIE

OUR LAST SUMMER

LETNÉ CHVÍLE

SLIPPING THROUGH MY FINGERS

ZACHYTIŤ SA NEDĀ

WINNER TAKES IT ALL

SLÁVA VÍŤAZOV

TAKE A CHANCE ME

TAK TO SO MNOU SKŪSI!

I DO, I DO, I DO, I DO, I DO

VEĎ HEJ!

I HAVE A DREAM

KAŽDÝ MÁ SVOJ SEN

BJÖRN ULVAEUS (hudba a texty piesní)

Björn Kristian Ulvaeus sa narodil v roku 1945 vo švédskom Göteborgu. Vo veku šiestich rokov sa s rodinou presťahoval do malého mesta Västervik, kde aj vyrastal. V polovici päťdesiatych rokov objavil svoju vášeň pre rokenrol a skiffle a začiatkom šesťdesiatych rokov sa stal členom folkovej skupiny „The West Bay Singers“, ktorá sa v roku 1963 zúčastnila jednej talentovej súťaže švédskeho rozhlasu. To viedlo k jeho objaveniu zo strany autora piesní a vydavateľa Stiga Anderssona a Bengta Bernhaga, ktorí založili hudobné vydavateľstvo Polar Music. S novým názvom „Hootenanny Singers“ skupina rýchlo napredovala a stala sa jednou z najpopulárnejších švédskych populárnych skupín 60. rokov. V roku 1966 sa Björn Ulvaeus stretol s Bennym Anderssonom. V roku 1970 zverejnili ako duo svoje prvé platne a zinscenovali kabaretnú šou so svojimi snúbenicami Agnethou Fältskogovou a Anni-Frid Lyngstadovou. V roku 1971 sa Björn Ulvaeus a Agnetha Fältskogová zosobášili. Od roku 1972 sa Björn Ulvaeus venoval predovšetkým skupine ABBA. V roku 1983 napísali Björn Ulvaeus a Benny Andersson muzikál CHESS s textami piesní od Tima Ricea, ktorý vyšiel aj ako štúdiový album. Muzikál bol premiérovito uvedený v roku 1986 v londýnskej štvrti West End a v roku 1988 aj na Broadwayi. Prepracovaná verzia muzikálu CHESS bola v Štokholme uvedená v roku 2002. V roku 1990 sa Björn Ulvaeus a Benny Andersson rozhodli napísať švédsky muzikál na motív románu o vysťahovalcoch od Vilhelma Moberga: KRISTINA FRAN DUVEMALA. Muzikál mal premiéru v októbri 1995 a uvádzal sa viac ako tri a pol roka napríklad v Malmö, Göteborgu a Štokholme. Najnovší muzikál Björna Ulvaeusa a Bennyho Anderssona je HJALP SOKES (HLADÁ SA POMOC), v spolupráci s dramatičkou Kristínou Luginovou a režisérom muzikálu KRISTINA Larsom Rudolfssonom. Björn Ulvaeus píše texty piesní pre „Benny Andersson’s Orchestra“ a od začiatku sa podieľal na produkcii muzikálu MAMMA MIA!, ako aj na jeho filmovej podobe.

GÖRAN BROR BENNY ANDERSSON (hudba a texty piesní)

Benny Andersson sa narodil v roku 1946 v Štokholme. Jeho starý otec spolu s otcom ho naučili vo veku šiestich rokov hrať na akordeóne. V rokoch 1964 až 1968 bol Benny Andersson členom populárnej švédskej rokovej skupiny „The Hep Stars“. Roky 1972 až 1982 venoval skupine ABBA. V rokoch 1982 až 1984 vytvoril spolu s Björncom Ulvaeusom a Timom Riceom muzikál CHESS. V roku 1987 začal spolupracovať s Orsom Spelmänom a nahral s ním tri albumy: „Klinga Mina Klockoe“, „November 1989“ a „Fiolen Min“. Táto spolupráca viedla v roku 2001 k vzniku formácie „Benny Andersson’s Orchestra“, ide o 16-člennú skupinu so speváčkami Helen Sjöholmovou a Tommym Köbergom. Zoskupenie doteraz vydalo päť CD albumov a absolvovalo niekoľko letných turné. V rokoch 1990 až 1995 skomponoval hudbu k muzikálu KRISTINA FRAN DUVEMALA, ktorý mal premiéru v roku 1995. V roku 1995 udelila švédska vláda Bennymu Anderssonovi titul profesora, v roku 2007 bol uvedený do Royal Swedish Academy of Music. V roku 2008 mu bol udelený čestný doktorát na College of Humanities Štokholmskej univerzity a v roku 2012 mu bol udelený čestný doktorát na Lulea University of Technology. Benny Andersson je ženatý s Monou Nörklitovou, bývalou televíznou producentkou. Majú spolu jedno dieťa, Ludviga Anderssona. Benny Andersson má aj dve deti z predošlého manželstva, Petera Grönvalla a Helene Odedalovú, ako aj päť vnúčat: Charlieho, Felixu, Fabiana, Malinu a Violu.

CATHERINE JOHNSON (autorka libreta)

Catherine Johnson sa podieľala v mnohých divadlách na produkciách divadelných hier ako RAG DOLL, RENEGADES, SUSPENSION (Bristol Old Vic); TOO MUCH TOO YOUNG (Bristol Old Vic and London Bubble); BOYS MEAN BUSINESS, LITTLE BABY NOTHING (Bush Theatre London); SHANG-A-LANG (Bush Theatre a turné po Veľkej Británii); muzikálov MAMMA MIA! (celosvetové uvedenie), THROUGH THE WIRE a A LETTER TO LACEY – muzikál pre National Theater/Shell Connections. Pracovala pre televíziu na seriáloch „Casualty“, „Byker Grove“, „Love Hurts“, „Gold“ a „Linda Green“. Napísala pôvodný scenár pre „Rag Doll“ a „Where’s Willy“ (HTV) a „Sin Bin“ (BBC), ako aj pre seriály „Love in the 21st Century“ (Channel 4) a „Dappers“ (BBC3). Catherine Johnsonovej bola udelená cena Bristol Old Vic/HTV Playwrighting Award, cena Thames Television’s Writer-in-Residence Awaets a cena Thames Television’s Best Play Award. V roku 2002 nasledovala nominácia na cenu Tony v kategórii Najlepšie libreto pre muzikál za titul MAMMA MIA! Catherine Johnson napísala aj scenár pre film MAMMA MIA!, ktorý bol v roku 2008 uvedený do kín. Okrem iného je aj kreatívnou poradkyňou múzea skupiny ABBA v Štokholme.

JUDY CRAYMER (autorka projektu a producentka)

Judy Craymer ukončila v roku 1977 štúdium na Guindhall School of Music a odvtedy pracuje v divadelnej, filmovej, televíznej a hudobnej brandži. Vďaka Judy Craymerovej vznikol muzikál MAMMA MIA! Pre produkciu muzikálu MAMMA MIA! v Londýne založila spolu s Bennym Anderssonom, Björncom Ulvaeusom a Richardom Eastom v roku 1996 spoločnosť Littlestar Services Limited. Odvtedy produkovala 39 produkcií muzikálu MAMMA MIA! v 14 jazykoch na celom svete. V roku 2002 jej bola udelená cena Woman of the Year Award ako uznanie za medzinárodný úspech tohto muzikálu. V roku 2007 bola vyznamenaná rádom Member of the British Empire za svoj prínos pre hudobný priemysel. Muzikál MAMMA MIA! bol v roku 2008 sfilmovaný s Meryl Streepovou a Pierceom Brosnanom a stal sa jedným z najúspešnejších filmov na celom svete. Film bol nominovaný na cenu Golden Globe za najlepší film – muzikálovú komédiu. V roku 2008 bola Judy Craymer vyznamenaná cenou Women in Film ITV Achievement Award. V roku 2010 jej bola udelená cena Humanitarian Award od Breast Cancer Research Foundation za jej celosvetové angažované aktivity v spojitosti s muzikálom MAMMA MIA! pre podporu výskumu rakoviny prsníka. Judy Craymer má vášeň pre kone a parkúrovú jazdu, preto prevzala úlohu vyslankyne britského parkúrového jazdectva a je hrdá na to, že môže podporovať britské národné mužstvo. Judy Craymer produkovala muzikál VIVA FOREVER! na základe pesničiek skupiny Spice Girls.

MAMMA MIA

Bol si mi neverný
A ty dobre to vieš
Ja som zmierená s tým
Že neexistuješ

Náhle sa zdá
Všetko zbytočné
Trému zas mám
Mierne slabnú mi kolená
Záchranka bude potrebná
Pohľad tvoj a už som po uši v tom
Udrel blesk a teraz čakám na hrom

Mamma mia! Čo som trafená?
Aká záplava sa blíži?
Mamma mia! Čo to znamená?
Aj môj tlak sa prudko zvýšil!

Snívala som, že prídeš
Krátky bol ten náš príbeh
Ja som blázon čo ťa nechal ísť!

Mamma mia! Viac už nepoviem!
Neviem bez teba sa zaobísť!

Mierne povznesení
Chvíľu tváriť sa dá
Keď sa niečo mení
Každý to hneď zbadá

Náhle sa zdá
Všetko zbytočné
Trému zas mám
Mierne slabnú mi kolená
Záchranka bude potrebná
Pohľad tvoj a už som po uši v tom
Udrel blesk a teraz čakáme hrom

Mamma mia ! Čo som trafená?
Aká záplava sa blíži?
Mamma mia ! Čo to znamená?
Aj môj tlak sa prudko zvýšil!

MONEY, MONEY, MONEY

Len v jednom kole v práci si
Od teba všetko závisí
Deň čo deň
A vopred je už istá vec
Že na kávu to nakoniec
Nevyjde

Ja dávno mám, svoj tajný plán
Zjaví sa raz milý pán
Postarší, ale zámožný
Žiť bez práce mi umožní

Money, Money, Money
Svet je funny
Pre nás boháčov
Money, Money, Money
Aj bez práce
Kopa koláčov
A hááá...
My sme usilovné
Nájsť len malú kopy prachov
Vieme, už čo s ňou!

Je vhodný darca nažive?
To vypátrať sa snažíme
Deň čo deň
No, v istom veku možné je
Že na kávu už pozvanie
Nepríde

Ja dávno mám, záložný plán
Našetrim si na aeroplán
A odletím do kasína
Kde pravý život začína

VOULEZ-VOUS

MÁME ŽŮR!

Horí celý dom
Spánok je pre starých
O chvíľu sme v tom
Drahá je to šok
Daj ruku na srdce
A druhú na zadok

Telo je na telo
A podzemie sa zachvelo
Nestoj! Tak sa hýb!
V očiach sa zatmelo
A svedomie nám káže dnes
Dopúšťať sa chýb!

Máme žúr! Sme tu!
Cítíme sa skvele!
Máme lacný liek!
Práve začína sa žúr!
Máme žúr! Sme tu!
Cítíme sa skvele!
Máme lacný liek!
Práve začína sa žúr!

DANCING QUEEN

KRÁLOVNÁ PARKETU

Úžasná! Žiarivá!
Najväčšia zo všetkých hviezd
Vzápätí vchádza k nám
Parketu kráľovná

Horúčka noci piatočnej
Hľadá sa miesto senzáčné
Kde sa hrá správna hudba
Svetlá diskošou
Pre večných pubošov

Kto jeden tanec vynechá
O jednu šancu menej má
Tancuje každý s každým
Nik nechce byť sám
Rýchlo však rozpoznáš
Kto v očiach žiaru má

Parketu kráľovná
Stále má svojich sedemnást
Kráľovná diskoték

Žije v každej z nás, oujééé...
Úžasná! Žiarivá!
Najväčšia zo všetkých hviezd
Vzápätí vchádza k nám
Parketu kráľovná

Stále jej všetci tleskajú
Medzi seba ju volajú
Tancuje rada s každým
Čo nechce byť sám
Ľahko ju rozpoznáš
V očiach tú žiaru má

Parketu kráľovná
Stále má sladkých sedemnást
Kráľovná diskoték
Žije v každej z nás, oujééé...
Úžasná! Žiarivá!
Najväčšia zo všetkých hviezd
Vzápätí vchádza k nám
Parketu kráľovná

SUPER TROUPER

NEŽNÉ PÚPĀ

Nie sme hlúpe
Svetlá rámp už svietia
Možno trému mám
Ja to aj tak dám
Keď doletí váš úsmev k nám

Keď je turné už nekonečné
Je aj pódium chladné miesto
Šatne máme stále spoločné
Nemám nárok na vlastný priestor

A tu zrazu správa, že sa rútiš za mnou
Ponad celý svetadiel
Všetko bude celkom iné, preto neustále bdiem

2x: Dnes budem nežné púpä
Svetlá rámp už svietia
Žiari slnka lúč
K šťastiu vlastným kľúč
So smútkom sa rýchlo lúč

Neprehľadné davy každý deň
V duši stále však istý smútok
Bulvár na nás vrhá temný tieň
Možno nám bude raz aj lúto

My sme hviezdy a to nie je nikdy ľahké
Ale máme silný tím
Divák dá nám zasa krídla, preto netrápme sa tým

Veď predsa, nie sme hlúpe
Svetlá rámp už svietia
Možno trému mám
Ja to aj tak dám
Keď v hľadisku ťa blízko mám

Som stratená v tom čakaní
Za svoje city sa ja vôbec nehanbím
Len ty ma smieš vziať do dlaní
Dnes večer láska naša nahlas prevraví

ŠTYRIA MLADÍ ŠKANDINÁVCI DOBYLI SO SVOJOU HUDBOU SVET

„TOTO JE MUZIKÁL, O KTOROM SME NEVEDELI, ŽE SME HO UŽ NAPÍSAI.“ BJÖRN ULVAEUS

Bola sobota, 6. apríla 1974, keď jedna, dovtedy len vo svojej domovine vo Švédsku, známa populárna skupina pod názvom ABBA vyhrala v anglickom Brightone súťaži Eurovision Song Contest. Výherná pieseň sa volala „Waterloo“. Zvyšok je nielen história, ale medzičasom legenda: dodnes predala ABBA celosvetovo viac ako 353 miliónov albumov. Po svojom triumfe v Brightone dominovali Agnetha Fältskogová, Benny Andersson, Björn Ulvaeus a Anni-Frid Lyngstadová (názov ABBA pozostáva z iniciál ich krstných mien) osem rokov európske hitparády ako predtým Rolling Stones, Elvis Presley a Beatles. Ale nielen Európa prepadla „ABBA mánií“: desiatim piesňam sa podarilo preraziť do top 20 v Amerike, „Dancing Queen“ sa stala hitom číslo jeden rovnako aj v dvanástich ďalších krajinách. V Austrálii dosiahli ich single v hitparáde šesťkrát za sebou prvé miesto. A „The Best of ABBA“ je – dodnes – najpredávanejším albumom na kontinente. Od Nového Zélandu po Mexiko, od Afriky po Japonsko sa podarilo týmto štyrom Švédom byť top hitom. Nespočetné množstvo platinových albumov, celosvetovo vypredané koncertné turné a jeden film („ABBA – The Movie“), ktorý režíroval Lasse Hallström, svedčia o tom, že nezameniteľný, viachlasný zvuk štvorice Švédov bol hymnou jednej celej generácie. V roku 1982 však skupina oznámila svoj koniec.

Ich hudba však pokračovala naďalej vo svojom víťaznom ťažení. Sprevádza, fascinuje a inšpiruje jednu generáciu za druhou. Nespočetné množstvo hitov – dnes už nadčasových – sa zdá byť dnes rovnako populárnymi ako pri svojom vydaní. Dokonca, v niektorých prípadoch sú ešte populárnejšie. V roku 2010 bola ABBA prijatá do siene „Rock and Roll Hall of Fame“, v roku 2013 bolo v Štokholme otvorené múzeum skupiny ABBA.

Fenomén ABBA sa zdá byť nezastaviteľným. Benny Andersson a Björn Ulvaeus naďalej spolupracujú. V roku 1981 zrealizovali spolu s Timom Riceom spoločnú myšlienku a tak vznikol muzikál CHESS. Vydali štúdiový album, z ktorého sa na celom svete predali dva milióny kusov. Napriek tomu, že dielu nebol dopriaty úspech na Broadwayi, je CHESS dodnes uvádzaný na mnohých javiskách po celom svete. Ich ďalší muzikál, KRISTINA FRAN DUVEMALA, mal premiéru v roku 1995 a podkladom mu je motív románu o vysťahovalcoch od Vilhelma Moberga. Je považovaný za majstrovské dielo a dodnes je najúspešnejším muzikálom, ktorý mal kedy vo Švédsku premiéru. Avšak to, že svoj najúspešnejší muzikál už dávno napísali, vtedy ešte ani jeden z nich netušil. Až pokým ich neoslovila producentka Judy Craymerová s nápadom využiť potenciál piesní skupiny ABBA v muzikáli. Ale Benny a Björn boli na začiatku skeptickí, čo je pochopiteľné. Judy im vysvetlila, že mala na mysli nové dielo so samostatným, strhujúcim príbehom, nemalo ísť o žiadnu šou ako poctu skupine ABBA. Začiatkom roku 1997 poprosila Catherine Johnsonovú, aby napísala libreto. Potom nasledovala intenzívna, niekoľko mesiacov trvajúca tímová práca – vždy za účasti Bennyho a Björna. Na librete sa pracovalo formou workshopov a v roku 1998 bolo hotové. Diskusie o piesňach prebiehali stále znovu a znovu. Ktorá sa hodí lepšie k príbehu? Ktorá má väčšiu výpovednú hodnotu? Neskôr okomentoval Björn výsledok takto: „MAMMA MIA! je muzikál, o ktorom sme nevedeli, že sme ho už napísali.“ Po premiére, ktorá sa konala 6. apríla 1999 v londýnskej štvrti West End – presne 25 rokov odo dňa, keď ABBA zaznamenala taký úžasný triumf na súťaži Eurovision Song Contest –, začala MAMMA MIA! svoju víťaznú púť po svete. Doteraz muzikál videlo viac ako 56 miliónov divákov, a preto patrí k najúspešnejším muzikálom. Tak ako v prípade skupiny ABBA, je aj tento muzikál novou legendou.

THE WINNER TAKES IT ALL

SLÁVA VÍTAZOV

Najprv to bol šok
Potom prišla lútosť
Dnes nič nevravím
Tým nič nezmením

Žiadne zmierenie
V talóne už nie je
Iba mlčanie
Čudné hlasné NIE

Každý je obeťou
A plače nad prehrou
Keď rozchádza sa pár
Láska stráca tvár
V tvojom náručí
Chcela som aj zomrieť
Bol to tajný cieľ
Ktorý nevyšiel

Vždy si býval môj
Jediný bod pevný
Ty už máš ten svoj
Márny bol ten boj
Sme čísla v osudí
Žiaľ hrá sa o ľudí
Kto verí pravidlám
Ráno smúti sám

Tí, ktorí zostanú
Len škody rátajú
Poháre rozbité
Vášne dopité

Stojíš nesmelý
V myslí si s tou druhou
Čo si onemel?
Snád si niečo chcel?!?

Vôbec netušíš
Ako si mi chýbal
Vietor odnesie
Trpké bolestné

Je málo dôkazov
Na veľa podrazov
Nikto už nevidí
Smútok nevinných

Tú slávu víťazov
Si kúpiš za pár slov
Kto o lásku sa bál
Náhle v kúte stál

Nechcem byť už zas
Otravná a vážna
Ruka podaná
Vždy sa prijať má

Prepáč, prosím tiež
Komentáre trápne
Nie je to môj štýl
Ty si lepšie žil... Ale vieš...

Kto o lásku sa bál
Náhle v kúte stál
Veď slávu víťazov
Si kúpiš za pár slov
Je celkom bezcenná
Tá sláva víťazov

ONE OF US

JEDEN Z NÁS

Jeden z nás vždy smúti
Druhého to núti
Zdvihnúť telefón
Ja som nevinná
Za to predsa môže on
Ostať mal a zvoliť iný tón

Neprišli tie
Naozaj veľké lásky
Namiesto našej malej
Z ktorej mám len vrásky
Za dávnych čias
Bolo vraj všetko krásne
No, ak si pozabudol
Niekto iný tam bol
Bolí ma to vlastne stále viac

V slzách bôľ ukrývam
Stále sama bývam
Radosť nepoznám
Na stenách len tiene
Láska pre mňa zdá sa nemožná

THANK YOU FOR THE MUSIC

ĎAKUJEM ZA PIESNE...

Pánboh nám dal piesne
Čo môžem spievať
Keď sa v láskach náhle stmieva
S nimi žiť je krása
Ja čestné slovo vám dám
A nie som sám
Hudba a pieseň vždy nám radosť dá
No, vážne!
Ďakujem za piesne, čo stále pre vás mám!

Mama spomína, že som rodený hudobník
A spievala som, až sa vraj otriasal kočík
Vždy chcela som vedieť, kde začiatky sú
A kto na to prišiel, že pieseň je dar
Z čistých melódií, nech mu kvet na pomník odnesú

No, vážne!
Ďakujem za piesne, že môžem spievať
Keď sa náhle v láskach stmieva
S nimi žiť je krása
Ja čestné slovo vám dám
A nie som sám
Hudba a pieseň vždy nám radosť dá
No, vážne!
Ďakujem za piesne, čo stále pre vás mám!

Práve som šťastná
Možno, že zázrak blízko mám
A chcem, nech celý svet sa o tom dozvie
Radostný život nám šancu dá

Ďakujem za piesne, čo môžem spievať...

JUDY CRAYMER – HNACIA SILA MUZIKÁLU MAMMA MIA! HOVORÍ O DLHEJ A DOBRODRUŽNEJ CESTE, NA KONCI KTOREJ SA Z VÁGNEJ MYŠLIENKY STAL NAJÚSPEŠNEJŠÍ MUZIKÁL NA SVETE.

Moja práca kreatívnej producentky muzikálu MAMMA MIA! sa začala ešte predtým, ako bol vôbec napísaný text – libreto tohto diela. Príbeh sa začal pred viac ako 25 rokmi, keď som sa po prvýkrát stretla s géniami, ktorí stáli za skupinou ABBA – Björnornom Ulvaeusom a Bennym Anderssonom. V tom čase som pracovala pre Tima Ricea, ktorý zas spolupracoval s Björnornom a Bennym na muzikáli CHESH, a bola som hneď unesená. Stála som predsa pred dvoma mužmi, ktorí napísali „Dancing Queen“, jednu z najpopulárnejších piesní všetkých čias!

Ale bola to iná pieseň, v ktorej som objavila potenciál pre muzikál s Björnornými a Bennyho klasickými kompozíciami – „The Winner Takes It All“. Text piesne opisuje príbeh odohrávajúci sa ako na hojdačke medzi láskou a stratou – čo sa mi zdalo byť mimoriadne divadelné. Ale ako som jej mala vdýchnuť život?

Najskôr som sa musela obrátiť na Björna a Bennyho, ktorí mali, samozrejme, obavy. Vysvetlila som im, že som mala na mysli niečo úplne nové a vzrušujúce. Nemala to byť iba šou na uctenie si skupiny ABBA alebo obyčajná „ABBA-Story“, ale mal to byť muzikál s vlastným, originálnym príbehom. Vtedy neboli o tom ešte obaja stopercentne presvedčení, ale aspoň to úplne neodmietli, čo mi dalo nádej.

Doma som si sadla na zem a celú noc som počúvala pesničky od skupiny ABBA. Moji susedia sa išli pravdepodobne zo mňa zblázniť, ale stálo mi to za to. Od tejto noci som si bola istá. A v roku 1995 priniesla moja tvrdohlavosť ovocie. Björn povedal: „Keď nájdeš správneho autora a dobrý príbeh, potom... potom uvidíme, čo sa stane.“

SILNÉ ŽENY PRE SILNÝ PRÍBEH

O rok neskôr som bola zaneprázdnená nakrúcaním a režisér sa zmenil o Catherine Johnsonovej. Poznala som jej prácu divadelnej autorky a – ešte lepšie – aj jej agenta. V januári 1997 sme sa na chvíľu stretli a krátko na to som mohla Björnovi povedať, že sme našli našu autorku, a môj koproducent Richard East a ja sme ju angažovali, aby napísala libreto.

Moje zadanie, ktoré som Catherine dala, znelo, že nesmie zmeniť texty piesní, avšak príbeh má byť súčasná, ironická a zároveň romantická komédia. Okrem toho som ju upozornila na to, že sa obsah piesní skupiny vzťahuje zjavne na dve generácie: sú v nich veľmi mladé, hravé piesne ako „Honey, Honey“ alebo „Dancing

Queen“, ale aj oveľa „dospeljšie“, emocionálne nasýtené piesne ako „The Winner Takes It All“ a „Knowing Me, Knowing You“. Tak sa zrodila myšlienka lúbostného príbehu presahujúceho generácie.

Na konci roka mala Catherine už hotový prvý návrh muzikálu MAMMA MIA! a ja som presvedčila Phyllidu Lloydovú, aby sa k nám pridala ako režisérka. Pochádzala zo „seriózneho“ klasického divadelného prostredia činohry a opery. Ale mala tajnú zbraň: humor, ktorý bol „suchý ako martini“. Zistili sme, že sme sa všetky tri narodili v tom istom roku, a rýchlo sme pocítili blízke prepojenie.

Je to skôr nezvyčajné, možno dokonca jedinečné, že sú tri ženy kreatívnou hybnou silou projektu, ktorý sa nakoniec stal takým veľkým komerčným úspechom. Podľa môjho osobného názoru to bolo práve toto zloženie, ktoré prinieslo do produkcie správnu rovnováhu a neobyčajne plodný impulz. Všetky sme boli šťastné, že môžeme byť v plnom nasadení, aj keď išlo iba o to urobiť čaj. Aj samotný príbeh muzikálu sa točí okolo troch silných žien, aj keď sú ich charaktery úplne rozdielne – trochu panovačné, trochu chaotické, veľmi praktické a majú silnú potrebu toho, aby sa im dostávalo pozornosti. Veľa sme sa nasmiali pri pokuse zistiť, ktorá z nás by bola ktorou z troch muzikálových ženských postáv v skutočnom živote. A po istom čase sme si začali robiť trochu starosti, pretože sa nám postavy začali skutočne podobať.

NAPÄTIE NA CIELOVEJ ČIARE

A potom zrazu nastal čas, aby som sa vzdala svojej práce televíznej a filmovej producentky a vydala sa tak na vzrušujúcu cestu, ktorá mala naplniť môj sen: teraz išlo o to zohnať peniaze, nájsť divadlo, vypracovať grafiku, očariť agentúry predávajúce vstupenky a dodržiavať termíny.

Bolo už leto 1998 a premiéra sa musela uskutočniť najneskôr 7. apríla 1999. Inak by sme stratili Phyllidu, ktorá už pred rokmi prijala ponuku práce režisérky opery v Coliseu v Londýne. Okrem toho by termín premiéry 6. apríla padol presne na deň, keď ABBA vyhrala s piesňou „Waterloo“ súťaž Eurovision Song Contest, čo sme považovali za dobré znamenie. Napriek tomu, že Björn bol nadšený a zdieľal našu víziu muzikálu, Benny bol stále ešte trochu skeptický. Obaja mohli náš projekt hocikedy zastaviť. Bolo to náročné obdobie, pretože pre mňa bola dôležitá emocionál-

na podpora a jej kreatívny vplyv. Keď mi už zverili svoje úžasné piesne, nechcela som ich v žiadnom prípade sklamať. Benny a ja sme boli zajedno, že keď príde čas, bude môcť jeden z nás tomu druhému povedať: „Hovoril/a som ti to!“

Vtedy sme mali už termín premiéry, ale žiadne divadlo. Hľadali sme skôr niečo menšie, keď sme sa zrazu dopyčuli, že k dispozícii by bolo veľké a prestížne divadlo Edward Theatre v londýnskej štvrti West End. Bolo to to isté divadlo, kde mal desať rokov predtým premiéru aj muzikál CHESS. Možno nové znamenie?

Ale kvôli väčšiemu javisku divadla sme museli, samozrejme, výrazne zväčšiť aj zvyšnú produkciu, vrátane obsadenia, tímu, scény a rozpočtu. Asi veľa ľudí nám muselo držať palce.

A potom prišiel... 6. apríl 1999, večer, na ktorý nikdy nezabudnem – svetová premiéra muzikálu MAMMA MIA! Publikum bolo unesené a kritici dokonca písali, že MAMMA MIA! môže z trhu vytlačiť antidepressíva.

Benny prijal šťastne svoju porážku: keď celé divadlo tancovalo, otočil sa ku mne a povedal: „Teraz to môžeš povedať.“ A ja som neváhala ani sekundu a povedala som svoju vetu. „Hovorila som ti to!“ Obaja sa na tejto príhode často smeje.

NA CESTE S MUZIKÁLOM MAMMA MIA!

Keď bola šou ešte na začiatku, nikdy sme nepomysleli na to, že by mohla MAMMA MIA! byť aj medzinárodným úspechom. Priam fenoménom! Ale potom, čo sa šou stala v Londýne obrovským hitom, naskytli sa nám možnosti uviesť ju na javiská aj v iných krajinách. A to robíme teraz už 16 rokov. Štatistiky sú úžasné a predstihujú iné muzikály – v celej histórii. Najskôr sa nám Broadway zdal byť iba snom, pretože Američania hudbu skupiny ABBA nepoznajú až tak dobre ako Európania, ale ani to nepredstavovalo prekážku. Napriek všetkým očakávaniam bol muzikál prijatý na celom svete s nadšením a na Broadwayi sa uvádza už viac ako 14 rokov a dočkal sa viac ako 5 700 predstavení. Od nemeckej premiéry v Hamburgu v roku 2002 sa MAMMA MIA! prekladá do jazyka danej krajiny. A odvtedy – ako existuje aj jeho čínska verzia – si môže muzikál užívať vo svojom rodnom jazyku neuveriteľných 1,3 miliardy ľudí – to je pätina svetovej populácie

NA PLÁTNE S MUZIKÁLOM MAMMA MIA!

A, samozrejme, nemožno opomenúť ani film MAMMA MIA! Bolo to fantastické môcť spolupracovať s Universal Pictures a s tým istým úžasným tímom, teda s Phyllidou a Catherine.

Napriek tomu, že sa muzikál odohráva na idylickom mieste, nemali sme pôvodne peniaze na rešerš – nazbieranie autentických materiálov z originálnych miest. Až pri filme som trvala na tom, aby sa nakrúcalo na originálnych miestach, čo sa ukázalo ako vrchol mojej kariéry. Ešte nikdy som nenakrúcala taký veľký film a podobne na tom boli Catherine a Phyllida. Napriek tomu sme cítili istú hrdosť na to, že nám dôverovali svetové hviezdy filmového plátna: Meryl Streepová, Pierce Brosnan, Colin Firth a všetci ostatní vynikajúci herci. Jednoducho vedeli, že „my máme muzikál MAMMA MIA! v krvi!“

Film mal svetovú premiéru 30. júna 2008 v Londýne, kde mala svoju premiéru deväť rokov predtým jeho divadelná muzikálová pramatka. Keď ma po filmovej premiére požiadali o príhovor, najskôr mi okrem ďakovných slov všetkým nič nenapadlo. Potom som publiku povedala: „No, ja síce neviem, čo ste vy robili minulé leto, ale ja som bola na gréckom ostrove s agentom 007 a s pánom Darcym.“

MOŽNOSTI SA ZDAJÚ BYŤ NEOBMEDZENÉ

Ak je niečo, čo som sa za tých 16 veselých a divokých rokov koordinovania rôznych produkcií muzikálu MAMMA MIA! naučila, potom je to skutočnosť, že potenciál a možnosti sa zdajú byť ešte stále vzrušujúco neobmedzené. Spôsob, akým bol náš film ľuďmi na celom svete prijatý a ako ich chytil za srdce, to len a len potvrdzuje. Pre mňa bola celá skúsenosť s muzikálom MAMMA MIA! neobyčajne dôležitá. Zmenila mi život. A to by nebolo možné bez úžasného kreatívneho tímu a dôvery a spolupráce Björna Ulvaeusa a Bennyho Anderssona. Moja vďaka patrí okrem nich aj vynikajúcim hercom, hudobníkom, javiskovým manažérom, tímom a divadelnému personálu, ktorí umožnili, aby mohli diváci na celom svete vidieť muzikál MAMMA MIA!. Večer čo večer, zažívať zakaždým nádherný večer. A želám to aj ďalším a ďalším divákovi na celom svete!

Muzikál MAMMA MIA!

Na záver pár slov od realizátorov slovenskej premiéry muzikálového hitu Mamma Mia!

O slovenské preklady piesní skupiny ABBA sa postaral Martin Sarvaš:

„Pre mňa to bola bezpochyby najväčšia tvorivá výzva, a to ani nie tak objemom dvadsiatich piatich textov, ale skôr tým, že tu boli nielen originálne anglické verzie švédskej skupiny ABBA, ale aj početné české a slovenské verzie v pamäti divákov a fanúšikov ešte z čias pred vznikom muzikálu. Plus filmová verzia, najpredávanejšie DVD všetkých čias...Len korektúry druhej časti muzikálu mám uložené v siedmich, postupne vylepšovaných a dopĺňaných súboroch. A keď už bolo zdanlivo všetko hotové, prišli na rad úpravy podľa návrhov a poznámok autorov, resp. majiteľov licencie vrátane spätného prekladu slovenských textov do angličtiny. Práce trvali od konca marca až do októbra, ale výsledok stojí definitívne za pozretie a vypočutie.“

Režisérom predstavenia je skúsený divadelný režisér Svetozár Sprušanský, ktorý v ňom vidí koncentrát pozitívnej energie:

„Muzikál Mamma Mia! je titul, ktorý plným priehrštím rozdáva divákovi hravosť, sviežosť, relax, romantiku a humor. Je to príbeh o láske, medzigeneračných vzťahoch, o nenaplnených láskach, ale aj šťastných koncoch, ktoré nám dnes tak veľmi chýbajú. A my týmto predstavením chceme ľuďom v tejto zložitej dobe priniesť trochu porozumenia, vtipu a zábavy spolu s nestárnúcimi hitmi skupiny ABBA, na ktorej naša generácia vyrastala a nové a nové generácie sa k nim vracajú.“

Lubomír Dolný, ktorý má na starosti hudobné naštudovanie titulu ako aj dirigovanie kapely, tiež nešetril superlatívami:

„Nemôže byť nič príjemnejšie ako pracovať na overenom titule. Nie je potrebné nikoho presviedčať o tom, že to bude dobrá inscenácia s dobrou hudbou, a preto aj personálne obsadenie kapely je špičkové. Môžem za všetkých hercov či hudobníkov povedať, že je fascinujúce interpretovať desaťročiami overené hity a na vlastnej koži pocítiť spätnú väzbu diváckeho ohlasu.“

PREMIÉRY 10. a 11. NOVEMBER 2017

Music Theatre International [www.mtishows.com] je jedna z najväčších umeleckých agentúr na svete, ktorá poskytuje licencie, chráni práva a odkaz skladateľov, textárov a autorov libreta a dodáva scenáre a hudobné materiály divadlám na celom svete. Agentúra MTI, ktorá ponúka viac ako 400 titulov vo svojom katalógu, sa zaslúžila o zachovanie takých významných muzikálov ako sú Guys And Dolls, West Side Story, Fiddler On The Roof, Les Miserables a Mamma Mia!. Okrem toho je agentúra MTI domovom The Broadway Junior Collection™, 70-minútových adaptácií muzikálov z Broadwaya, ktoré sú vytvorené pre prípravu predstavení stredoškôlkov [Annie, Jr; The Music Man, Jr.; Disney's Aladdin, Jr. a mnoho iných] a Detskej kolekcie, 30-minútových muzikálov určených pre deti základných škôl [okrem iných, Popoluška od Disney a Kniha džunglí]. Viac informácií nájdete na stránke www.broadwayjr.com.

S PODPOROU

MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

MEDIÁLNI PARTNERI

RÁDIO EXPRES

INTERVIEW

PARTNERI

zodpovedná redaktorka
zostavil
fotografie
grafická úprava

Ingrid Fašiangová
Svetozár Sprušanský
Dalibor Krupka
Tomáš Miško

www.novascena.sk

I HAVE A DREAM

KAŽDÝ MÁ SVOJ SEN

Ja svoj sen mám
a pieseň tiež
Aj chvíle zlé
ňou zvládnuť viem
Budúcnosť je jasná
Priamo kráčať smiem
Ja už viac neblúdím
Novú nádej mám
Privedie ma šťastie
Pod ochranné krídla anjelov
Uverím na lásku
Že to dobré môže zdá sa prísť
Sem priamo k nám
Aj zázrak sám

Keď svoj sen máš
Aj blúdiť smieš
Však zároveň aj dúfať vieš
Do cieľa vždy vedie
Cesta trnistá
V labyrinte veľkých
Kým sa nevyznáš

Privedie nás šťastie
Pod ochranné
krídla anjelov
Uveríme láske
A to dobré môže zdá sa prísť
Sem priamo k nám
Aj zázrak sám

